

Spelmansarvet

Folkmusiken har både gamla anor och djupa rötter i vår provins. Det är faktiskt med glädje man konstaterar att vårt lilla Medelpad frambragt en rad stora spelmän, som nått erkännande över hela landet. Särskilt välkända äro 1800-talets Spel-Gulle i Borgsjö, Spel-Erik i Torp och Spel-Jöns i Stöde. De bodde vid den tidens trafikstråk, landsvägsforornas livliga allfarsväg, och deras låtar och melodier blevo vida kända. Den egna bygden har även på senare tid frambragt spelmän med god klang och gott rykte, som väl förvaltad spelmanns arvet, namn som Gullick Falk, Anders Sundin, Petter Blomberg m. fl. Och nya generationer stå redo att med entusiasm och glöd föra spelmanns arvet vidare.

Varje landskap har sin särregna melodi, takt och spelsätt, allt egenheter, som gå igen huru än spelmanns generationerna växla. De gamla låtarna ha klang och karaktär och utmärka sig för friskhet och en variationsrikedom, som skapar spelmanns glädjen. De bära fädernas budskap till nya generationer.

Kan då inte folkmusiken förnyas eller skall man tvingas att höra samma gamla låtar i evighet? är en fråga som stundom återkommer. Jo, visst kan folkmusiken förnyas och berikas med nya kompositioner. Det sker årligen, men kravet på nykom-

positionerna är ständigt det samma vad avser karaktär och klang, de skola ge uttryck för landskapets rytm och melodi. Och jämsides med detta måste upptecknandet av ytterligare gammellåtar ske — ännu finns det mycket att rädda av spelmanns arvet.

Folkmusiken har haft en renässans under det senaste kvartsseklet. Bildandet av Södermanlands spelmanns förbund för 25 år sedan vann gehör runt om i landet. F. n. finnas ett 20-tal spelmanns förbund, bl. a. Medelpads, som bildades 1931. Spelmanns förbunden ha till uppgift att söka väcka till liv kärleken och förståelsen för den vackra gamla folkmusiken inom landskapet. Samtidigt söker förbunden hjälpa och stödja spelmannens strävan att bevara och hugfästa ett ädelt och känt kulturarv inom tonkonstens område samt att vidmakthålla spelmanns glädjen. Spelmanns förbunden söka gärna samarbete med hembygdsrörelsen i gemensam kulturell strävan.

Vi ha tillåtit oss dessa summariska rader med anledning av den stora spelmanns stämman i Stöde i dag och i morgon. Det är en heder för vår provins att en hela landet omfattande spelmanns stämma med uppspelning för Zornmärket, vilket innebär korandet av riksspelmän, förlagts hit. Det lär f. ö. vara första gången ett sådant evenemang förlagts till Norrland.